

ONDERZOEK DOOR
HEMBYSE ARCHEOLOGIE :
Roeselare, Nieuw Abele Zuid

Voorliggend document is een:

Historisch/archeologisch onderzoek	☐
Verslag van resultaten	☐
Aanvraag toelating vooronderzoek	☐
Aanvraag onderzoek i.k.v. wetenschappelijke vraagstelling	☐
Programma van Maatregelen	☒
Archeologierapport	☐
Eindrapport	☐
Privacyfiche (enkel AOE)	☐
Ander:	☐

MAATREGELLEN :

geen maatregelen => vrijgave

©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

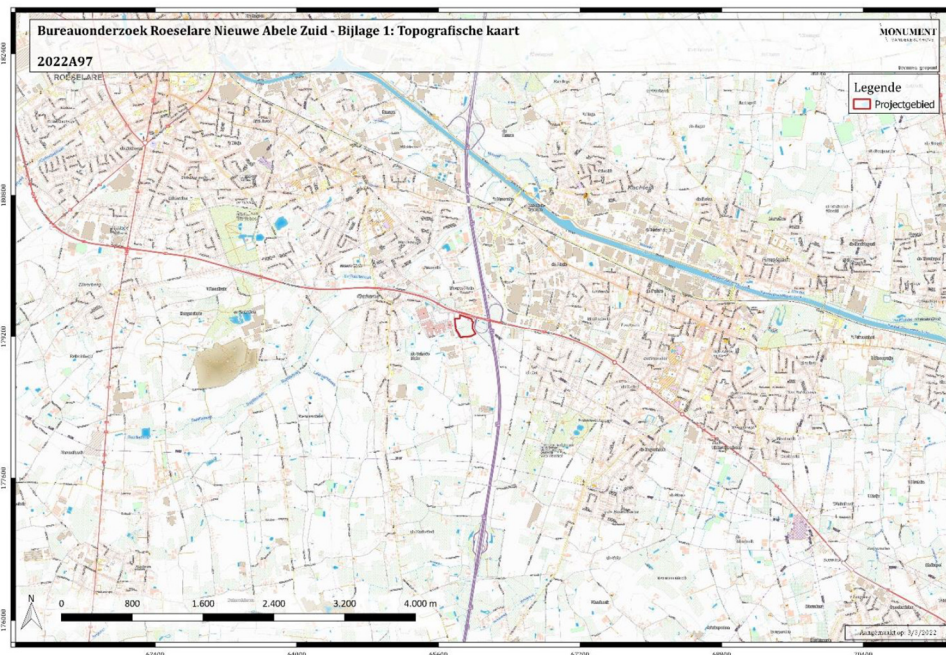
INHOUDSOPGAVE

1	Administratieve gegevens.....	3
1.1	Situering van het onderzoeksgebied.....	3
1.2	Projectcodes of ID nummers.....	5
1.3	Betrokken actoren.....	6
1.4	Bewaring van de data	7
1.5	Opbouw van onderhavig document	8
2	Dataset en waardering	9
2.1	Bestaande data.....	9
2.2	Ontbrekende data	11
2.3	Waardering	12
2.4	Besluit	13
2.4.1	Vrijgave.....	13
2.4.2	Advieszone GGA.....	14
3	Literatuuroverzicht	15
3.1	Naslagwerken	15
3.2	Online bronnen.....	17
4	Lijst van figuren.....	18

1 Administratieve gegevens

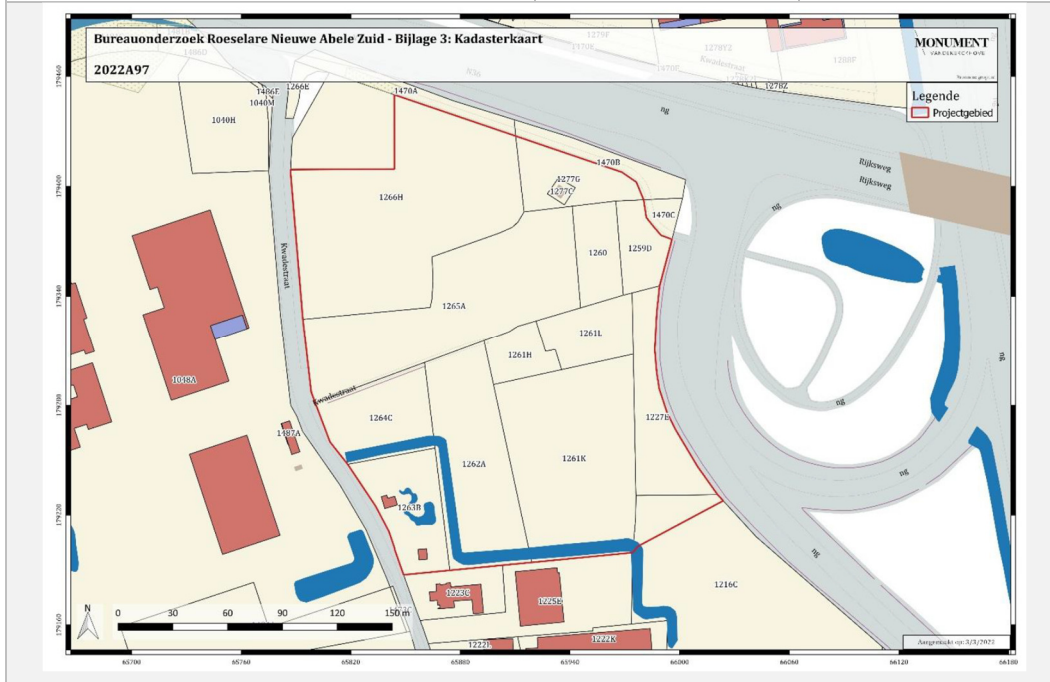
1.1 Situering van het onderzoeksgebied

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Roeselare	
Deelgemeente	Rumbeke	
Straat en straatnummer	Kwadestraat	
Lambert 72-coördinaten	N	X: 65848,974 x Y: 179186,602 m
	Z	X: 65844,211 x Y: 179449,598 m
Perceelsoppervlakte	42811,58m ²	4,28ha
Oppervlakte bodemingreep	100%	

Kadastrale situering	Afdeling	ROESELARE 7 AFD/RUMBEKE 1 AFD
	Sectie	A
	Percelen	1266H; 1277G; 1277C; 1265A; 1260; 1295D; 1264C; 1263B; 1262A; 1261H;

1261L; 1261K;
1227E; 1216C

Datum van toekenning van de onderzoeksopdracht aan Hembyse bv	27 maart 2023
Situering van de opdracht binnen het archeologietraject	Archeologienota in een regulier traject
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.
Opgemaakt volgens :	De Code van Goede Praktijk (hierna: CGP) voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en voor het gebruik van metaaldetectoren, werd op 11 december 2015 door de bevoegde minister vastgesteld. Sinds 1 april 2016 vervangt de Code van Goede Praktijk definitief de archeologische Minimumnormen. Sinds 1 april 2019 geldt versie 4.0 van de Code.
Duur van de opdracht	-archeologienota: 7 werkdagen -landschappelijke boringen: 2 werkdagen -proefsleuven: 4 werkdagen

	- verwerking natuurwetenschappelijk onderzoek: 1 werkdag
Kostprijs van de opdracht (enkel zichtbaar in privacyfiche)	

1.2 Projectcodes of ID nummers

	Projectcode	ID nummer
Bureaustudie (ifv verkaveling)	2022 A 97	27900
Bureaustudie (ifv sloop)		
Bureaustudie (ifv stedenbouw)		
Landschappelijk bodemonderzoek	2023 D 48	27900
Verkennde boringen		
Waarderende boringen		
Prospectie met ingreep in de bodem	2023 D 49	27900
Opgraving		
Interne projectsigle Hembyse BV	ROE-NAZ	

1.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse BV (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
Veldwerkleider	Bart De Smaele	
Assistent-archeoloog/archeologen	Maarten Praet OE/ERK/Archeoloog/2020/00024)	
Aardkundige, assistent-aardkundige	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Conservator		
Natuurwetenschapper	Jelte Van der Laan (Cambium)	
Geofysicus		
Materiaaldeskundige		
Fysisch-antropoloog		
Andere (regio)specialisten	Willem Hantson (RADAR)	
Initiatiefnemer en zakelijkrechthouder (enkel zichtbaar in de privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	☐
	Publiekrechtelijk	☒
Omgevingsvergunning(en):	Verkaveling van gronden (verkaveling)	☐
	Verkaveling van gronden (sloop)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (slopen)	☐
	Stedenbouwkundige handelingen (bouwen)	☒
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Agentschap Onroerend Erfgoed: Werkgebied WA2	☒
	Onroerenderfgoedgemeente: Roeselare	☒

1.4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gentbrugge, 2024
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	348
Bibliografische referentie	De Smaele B., Pieters H. & Praet M., 2024. <i>Archeologisch onderzoek (landschappelijk bodemonderzoek, proefsleuvenonderzoek en natuurwetenschappelijk onderzoek) naar aanleiding van de inrichting van bedrijventerrein Nieuw Abele Zuid te Roeselare</i> , Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 348, Gentbrugge.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BV Vogelhoekstraat 25A 9050 Gentbrugge
Bevoegde IOED/OEGemeente	RARAR
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	RADAR

1.5 Opbouw van onderhavig document

Het voorliggend document is het verslag van resultaten voor een archeologienota in een regulier archeologietraject. Dit betekent dat er reeds een (niet-publieke) melding tot het voornemen van een landschappelijk bodemonderzoek en een proefsleuvenonderzoek is ingediend bij het Agentschap Onroerend Erfgoed. Deze melding is conform verklaard (“in akte genomen”) en het veldwerk wordt -gezien de omvang van het onderzoeksgebied- gefaseerd uitgevoerd.

Het huidige document bestaat uit volgende onderdelen:

1. administratieve fiche van de archeologienota;
2. de volledige in akte genomen melding. Deze bestaat uit het verslag van resultaten en het programma van maatregelen, opgemaakt door Monument Vandekerckhove – zie ook bibliografie. Deze documenten maken integraal deel uit van het aanbestedingsdossier van de initiatiefnemer.
3. de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek;
4. de resultaten van het proefsleuvenonderzoek
5. een programma van maatregelen.

2 Dataset en waardering

2.1 Bestaande data

Het archeologietraject bestaat uit een aantal onderzoeksmethodes, waarvan is afgewogen of deze “mogelijk” (uitvoerbaar), “nuttig” (archeologisch relevant), “schadelijk” (schadelijk voor het archeologisch bodemarchief) en noodzakelijk (noodzakelijk voor de waardering van het archeologisch kennispotentieel) zijn.

Op basis van het uitgevoerde traject kunnen de reeds toegepaste methodes worden getoetst.

Bureauonderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	uitgevoerd
	☒	☒	☐	☒	☒

toelichting

Op basis van het bureauonderzoek waren er niet voldoende gegevens om het archeologisch kennispotentieel van het gebied in te schatten.

Controleboringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	uitgevoerd
	☒	☒	☐	☐	☐

toelichting

Controleboringen waren zinvol geweest, maar gezien de omvang van het terrein niet noodzakelijk bepalend voor het programma van maatregelen.

Landschappelijke boringen	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	uitgevoerd
	☒	☐	☐	☐	☒

toelichting

Het onderzoeksgebied bestaat voor het grootste deel uit afgetopte bodems (A/C-profielen), uitgezonderd enkele aangeboorde perceelsgreppels. Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleken geen paleo-horizonten aanwezig.

**Prospectie met
ingreep in de
bodem ifv
sporensites
(proefsleuven,
proefputten)**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk uitgevoerd

toelichting

Het proefsleuvenonderzoek was mogelijk in een regulier archeologietraject, waarbij de nodige logistiek kon worden ingezet. Het proefsleuvenonderzoek toonde een zo goed als leeg terrein, waarin kolenbranderskuilen, een kleiwinning en diffuse sporen uit de Middeleeuwen werden aangetroffen.

Natuur-

**wetenschappelijk
onderzoek**

Mogelijk Nuttig Schadelijk Noodzakelijk uitgevoerd

toelichting

De drie aangetroffen kolenbranderskuilen zijn bemonsterd, anthracologisch onderzocht en absoluut gedateerd.

10

Dit leidt tot de vraag: zijn deze methodes voldoende zodat een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de eventueel reeds gekende archeologische sporen mogelijk zijn ?

Antwoord: JA NEE

Indien de dataset volledig is, kan deze aan de geplande werken worden getoetst en kan een beslissing genomen worden over de impact van de geplande werken.

Indien de dataset onvolledig is, worden in de volgende hoofdstukken verdere maatregelen getoetst.

2.2 Ontbrekende data

Indien de dataset onvolledig is, dient een afweging te worden gemaakt van mogelijke onderzoeksmethoden om de dataset te vervolledigen. Dit is dezelfde afweging als van de reeds toegepaste onderzoeksmethoden:

Geofysisch onderzoek

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Er is geen vraagstelling voor de uitvoering van een geofysisch onderzoek.

Vlakdekkende opgraving

Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	uitgevoerd
☐	☐	☐	☐	☐

toelichting

Niet noodzakelijk, de kolenbranderskuilen zijn volledig onderzocht.

Indien één of meerdere onderzoeksmethodes **noodzakelijk** zijn voor het vervolledigen van de archeologische dataset, worden deze in het programma van maatregelen besproken.

Te nemen maatregelen:

JA	☐	NEE	☒
----	--------------------------	-----	-------------------------------------

Korte omschrijving:

Vrijgave van het terrein.

2.3 Waardering

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel en een waardering van de archeologische sporen mogelijk is, kan ook een waardering van de site worden gedaan.

Indien een inschatting van het archeologisch kennispotentieel niet mogelijk is (onvoldoende data), dient de waardering te worden uitgesteld tot de dataset vervolledigd is.

Indien de site geen archeologisch kennispotentieel of potentieel op aanzienlijke archeologische kenniswinst bevat (door een totaal gebrek aan archeologische sporen en structuren), dan is de waarde van de site vanuit archeologisch standpunt uiteraard nul. Indien de site een aantal sporen en structuren bevat, dient het potentieel aan archeologische kenniswinst/kennisvermeerdering afgewogen te worden aan zowel de geplande werken als de maatschappelijke en economische investering die noodzakelijk is voor het bewaren van het archeologisch kennispotentieel. Conform de CGP zijn ook onderzoeksvragen geformuleerd, die in bovenstaande hoofdstukken reeds zijn beantwoord.

2.4 Besluit

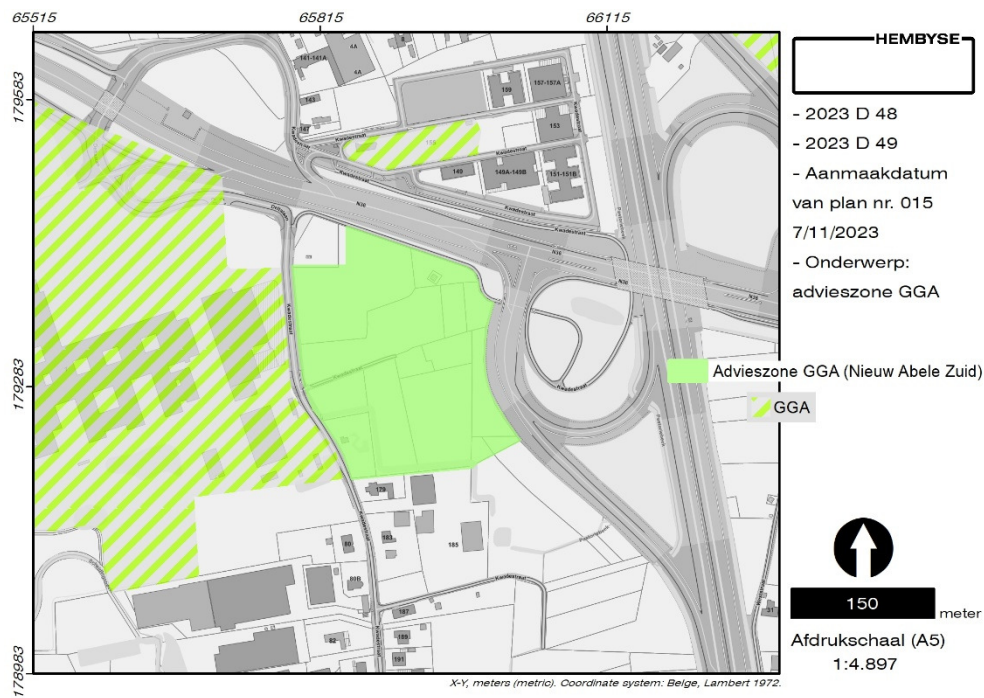
2.4.1 Vrijgave

BESLUIT: Directe vrijgave van het terrein en opname van het gebied als GGA.

Het onderzoeksgebied vertoont een hele lage densiteit aan archeologische sporen en structuren, waarbij de vastgestelde vorm van occupatie een kleiwinning en het branden van houtskool in drie kolenbranderskuilen is. Deze kuilen bevinden zich binnen de reikwijdte van de proefsleuven, dus het is allerm minst uitgesloten dat er zich binnen de contouren van het onderzoeksgebied nog dergelijke kolenbranderskuilen bevinden. De kost van een volledige opgraving van het terrein ten opzichte van de beoogde archeologische kenniswinst is niet evenredig. Daarom is geopteerd om de drie aangetroffen kolenbranderskuilen te onderwerpen aan radiokoolstofdatering en aan houtskoolonderzoek, opdat een breder onderzoek van het fenomeen van kolenbranderskuilen in de regio Roeselare mogelijk zou zijn.

2.4.2 Advieszone GGA

Op basis van de archeologische dataset kan een deel van of het volledige onderzoeksgebied als GGA (“Gebied Geen Archeologie”) worden gekarteerd, *indien* is aangetoond dat er geen kans meer is op het aantreffen van goed bewaarde archeologische sites.

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart.

De advieszone hiervoor is in deze het volledige onderzoeksgebied.

3 Literatuuroverzicht

3.1 Naslagwerken

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Grootte K., 2008. *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen*, in: Relicta Monografieën 1, VIOE, Brussel.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse Overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Hiddink H., 2014. *Romeins aardewerk van de Zuid-Nederlandse zandgronden*, Amsterdam.

Van den Broecke P., 2012. *Het handgevormde aardewerk uit de ijzertijd en de Romeinse tijd van Oss-Ussen. Studies naar typonomie, technologie en herkomst.*, Leiden.

Van der Laan J., 2024. *Specialistisch deelrapport Houtskool van de vindplaats Roeselare-Nieuwe Abele Zuid* (rapport Cambium Botany), Kleine Huisjes.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Verbeek C., Delaruelle S. & Bungeneers J., 2004. *Verloren voorwerpen. Archeologisch vooronderzoek op het HSL-traject in de provincie Antwerpen*, Antwerpen.

Verhaevert K., 2022. *Archeologienota. Verslag van resultaten bureauonderzoek. ROESLARE Nieuwe Abele Zuid (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

3.2 Online bronnen

- <http://www.geopunt.be/>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
- <http://uurl.kbr.be>
- <https://www.cartesius.be/>
- http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE
- <https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>
- www.geologievannederland.nl
- <https://search.arch.be/nl/>
- <https://www.biocoal.org/earth-mound-kiln/>

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Advieszone voor de opmaak van de GGA-kaart. 14

<i>Hembyse Archeologie is een handelsnaam van de in 2017 opgerichte vennootschap Hembyse BV.</i>	
<i>Maatschappelijke zetel:</i>	<i>Vogelhoekstraat 25A, 9050 Gentbrugge</i>
<i>BTW:</i>	<i>BE 0677.720.687</i>
<i>IBAN:</i>	<i>BE25890214307282</i>
<i>BIC:</i>	<i>VDSP BE 91</i>
<i>Telefoon:</i>	<i>0032 472 89 97 66</i>
<i>E-mail:</i>	<i>info@hembyse.net</i>
<i>Website:</i>	<i>www.hembyse.net</i>
<i>Sociale media:</i>	<i>https://www.facebook.com/HembyseArcheologie/</i>